

192 éve született Petőfi Sándor

2015 január 02. Flag

Szöveg méret

90

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

1823. január 1-jén, Kiskőrösön született Petrovics, ismertebb nevén Petőfi Sándor költő, a magyar irodalomtörténet egyik legjelentősebb, legnagyobb hatású alkotója.

„Ott essem el én,

A harc mezején,
Ott folyjon az ifjúi vér ki szivemből,
S ha ajkam örömteli végszava zendül,
Hadd nyelje el azt az acéli zörej,
A trombita hangja, az ágyudörej...”
(Petőfi Sándor)

Petőfi ifjúkori vándorlása és kezdeti sikerei után 1848. március 15-én, a pesti forradalom lánglelkű vezéréként ért pályafutása csúcsára, hogy aztán 26 esztendősen a segesvári csatában beteljesítse megjövendőlt sorsát, és a szabadság oltárán áldozza fel életét.

Petőfi Sándor

Az újév napjára érkezett költő Petrovics István mészáros és Hruz Mária, egy szlovák származású szolgálónő gyermekeként látta meg a napvilágot. Májig vita folyik azzal kapcsolatban, hogy Petőfi apai felmenői vajon melyik szláv néphez tartozhattak, de a legutóbbi kutatások és a család evangélikus hite arra engednek következtetni, hogy az édesanyához hasonlóan az apa is szlovák származású volt. Petrovicsék vállalkozása Sándor születése után hamarosan fellendült, így a család Kiskunfélegyházára költözött, ahol az édesapa már öt esztendősen iskolába küldte gyermekét.

Annak függvényében, hogy a família milyen anyagi helyzetben volt, Petrovics Sándort egyre elkelőbb intézményekbe írták be, így Félégyháza után fél évig Szabadszálláson, 1831–33 között Sárszentlőrincen, aztán a pesti piaristáknál, Aszódon, 1838 őszétől pedig a selmecbányai líceumban gyűjtögette a tudást. A gyakori iskolaváltás a költő teljesítményére is rányomta bélyegét, aki Aszódon például kitűnően tanult, Selmecbányán azonban fél év után el kellett hagynia gyenge eredményei miatt. A kudarc után a szigorú édesapa kijelentette, hogy nem finanszírozza tovább fia oktatását – ebben az 1838-as árvízkatasztrófa miatt elszenvedett anyagi károk is komoly szerepet játszhattak –, így aztán Petrovics elhatározta, hogy vándorszínésznek áll, és Pestre utazott, hogy az ország szellemi központjában próbáljon szerencsét.

A Nemzeti Színháznál szolgáló kamaszt édesapja hamarosan hazavitette, majd Ostffyasszonyfára küldte a család rokonaihoz, ahonnan a fiatalember rövidesen Sopronba ment. Petrovics Sándor felcsapott katonának, szervezete azonban nem bírta a kiképzést, egyik súlyos betegségben a másikba esett, ezért szolgálatra alkalmatlannak nyilvánították. A fiatalember ezután ismét a vándorszínészettel próbálkozott, majd a pápai líceumban újra tanulásra adta a fejét; ebből a városból küldte első verseit Bajza Józsefnek, aki 1842 májusában – még Petrovics Sándor név alatt – az Athenaeumban közölte a költő első megjelent művét, A borozót.

A publikáció természetesen nem hozott csodát a fiatalember számára – aki Hazámban című versét már Petőfi néven írta alá –, így újabb hónapok teltek el vándorszínészettel, 1843-ban pedig a poéta addig soha nem tapasztalt nyomorba került. Pozsonyban az Országgyűlési Tudósítások másolásából próbálta fenntartani magát, mígnem – vélhetően Bajza közbenjárására – barátai pénzt gyűjtöttek neki, és fordítói munkát szereztek számára. A költő útja ezután Debrecenbe vitt, ám színészként ismét nélkülöznie kellett, ezért 1844-ben gyalogszerrel Pestre ment, ahol – bevallottan utolsó esélyként – Vörösmarty Mihály pártfogását igyekezett megszerezni.

A Szózat írója végül beváltotta reményeit, ugyanis beajánlotta őt Vahot Imrének, aki ez idő tájt a Pesti Divatlapot vezette. Hosszú küzdelem után – ám még mindig csak 21 esztendősen – tehát Petőfi szerkesztői állást szerzett, a viszonylagos anyagi biztonság pedig alkotói munkásságára is jótékonyan hatott, hiszen ebben az időben született meg többek között a János vitéz és a Helység kalapácsa is. Ekkor ismerkedett meg a fiatalember élete első nagy szerelmével, Vahot 15 esztendő s sógornőjével, Etelkával is, a leány azonban 1845 elején váratlanul elhunyt. Talán ez a tragédia is hozzájárult ahhoz, hogy Petőfi hamarosan otthagya szerkesztői állását, és körutazásra indult a Felvidéken, melyet Őti leveleiben örökített meg.

Másfél évvel Etelka halála után, 1846 szeptemberében aztán Petőfi egy nagykarolyi bálon megismerkedett későbbi feleségével, Szendrey Júliával, akinek meghódításáért igen sok próbát kellett kiállnia: a költő két alkalommal is hiába kérte meg a leány kezét annak édesapjától – közben pedig sikertelenül megpróbálta eljegyezni Prielle Kornélia debreceni színésznőt is –, és csak egy év után, 1847 szeptemberében vezethette oltár elé szerelmét.

A koltói kastélyban töltött mézeshetek után a fiatal házaspár elbá a költő egyik legkedvesebb barátjánál, Arany Jánosnál időzött, majd Pestre tért vissza, ahol az 1848-as „népek tavasza” hamarosan pályája csúcsára repítette a fiatal poétát. Miután március 13-án Bécsben kitört a forradalom, Petőfi a pesti egyetemi ifjúsággal karöltve 15-ére nagyszabású diákmegmozdulást szervezett, mely aztán a városi polgárság támogatásával vértelen forradalommal hatalmasodott. Ez volt Petőfi Sándor életének legnagyobb napja, amikor Nemzeti dalával ezrek lelkét gyújtotta lánggra, hatalmas lelkesedése és energiája nyomán pedig neve összeforrt a 12 pontot, Táncsics kiszabadítását és az esti Bánk bán előadást magába szorító csodálatos népünneppel.

Március 15-e mindazonáltal könnyen múló dicsőséget hozott, ugyanis a világforradalmat és egyenlőséget vizionáló költő hamarosan a radikálisok táborában találta magát, így az elkövetkező események mindegyre csalódással töltötték el. Petőfi meghunyászkodásként értékelte a Batthyány-kormány mérsékelt politikáját, a Béccsel való együttműködés keresését, nézetei miatt pedig egy időre még Vörösmarty Mihállyal is szembefordult. Radikális álláspontjával összefüggésben március 15-e hűse mind népszerűtlenebbé vált a politikában, ennek tulajdonítható be az is, hogy az 1848-as országgyűlési választásokon csúfos vereséget szenvedett a szabadszállási körzetben.

A felgyorsuló események következtében aztán Petőfi hamarosan kikerült elszigeteltségéből, hiszen Jellasics szeptemberi támadása következtében háború robbant ki a Habsburgok ellen; megkezdődött a harc a szabadságért, amiről a költő már oly régóta álmodott. „Egy gondolat bánt engemet, ágyban, párnák közt halni meg” – írta 1846 decemberében, 1848 végére pedig úgy tűnt, lehetőség nyílik arra, hogy Petőfi a versben foglaltak szerint alakítsa sorsát, és feláldozza életét a nemzet szabadságáért. Miután ellenfelei is eleget piszkáltak őt tétlensége miatt, 1848 decemberében – barátai óvása ellenére – csatlakozott Bem Józsefhez, akit – mint „Osztrólenka véres csillagát” – szinte atyjaként és bálványaként tisztelt.

Petőfi az erdélyi hadjárat során szárnysegédként szolgált Bem mellett, aki szintén nagyon megkedvelte a költőt, és igyekezett őt távol tartani a veszélyesebb küldetésektől. Kevésbé ismert, de tény, hogy a forradalmár poéta élete ezekben a hónapokban sem maradt konfliktusmentes, ugyanis Bem tábornok nagy debreceni kiküldetése során összekülönbözött Mészáros Lázár hadügyminiszterrel, Klapka pedig egy ideig házi őrizetben is tartatta Petőfit, aki az atrocitások miatt két alkalommal is lemondott rangjáról. Petőfi később Kossuth megbízásából Pestre ment, 1849 nyarán, az orosz beavatkozás hírére aztán mégis visszatért Bem tábornok seregéhez, és július 31-én, a segesvári csatában valószínűleg életét vesztette.

Felesége, Szendrey Júlia és hívei persze nem törtek bele a forradalom költőjének halálába, és holttest híján abban reménykedtek, hogy Petőfi valamilyen módon életben maradt, és orosz fogságban töltötte napjait. Ez a remény furcsa módon máig nem veszett ki a magyarság szívéből, így mendemondák keltek szárnyra azzal kapcsolatban, hogy Petőfi Sándor Segesvár után a hatalmas Orosz Birodalomban ismét családot alapított, és hosszú életet élt, sőt, több ezer kilométerre innen, Barguzinban egy csontvázat is vizsgálat alá vetettek, mint a költő állítólagos földi maradványait.

Máig nem tudjuk, hol található Petőfi végső nyughelye, de a 26 esztendősen mártírsorsot vállaló költő életműve szempontjából ez majdhogynem lényegtelen is. A poéta, aki az egyszerű nép soraiból származott, és egyszeriségében zseniális költeményeit a nép nyelvén adta át olvasóinak, forradalmi gondolataival, lelkesedésével, hazaszeretetével és páratlan igazságérzetével olyan hatást gyakorolt a magyarságra, aminek révén a világ bármely pontján képes megszólítani nemzete fiait, mind a mai napig. Petőfi Sándor halála után szinte fogalomná lett, példaképpé, aki mártíromságával, már-már prófétai pályafutásával egyszerre keltett tiszteletet és irigységet későbbi követőiben.

www.rubicon.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló
